

[Forsvarsministeren.]

med en vis fortrolighedsklausul. På den anden side er det regeringens opfattelse, at det for den danske befolknings forståelse af nødvendigheden af de foranstaltninger, der her er tale om, og de deraf følgende byrder er af stor betydning netop fra denne talerstol at kommentere og uddybe den diskussion, som daglig finder sted i offentligheden, bl. a. i dagspressen — alt naturligvis indenfor den ramme, som det nævnte fortrolighedshensyn fastsætter.

Jeg kan tage mit udgangspunkt i en presseudtalelse, fremsat af den amerikanske forsvarsminister Marshall efter Atlantpagtmødet i Washington den 31. oktober 1950, hvori det bl. a. hedder — jeg udbeder mig tilladelse til dette og nogle andre citater —:

„Vedrørende spørgsmålet om, hvor forsvarslinien skal ligge, kan det oplyses, at dette ganske særlig angår Danmarks og Norges hele placering indenfor Atlantsystemet. Forsvaret må lægges østover, hvis medlemskab af Atlantpagten skal have nogen strategisk mening og indeholde en effektiv garanti for Norge og Danmark.“

Det vil heraf ses, at den så stærkt omtalte diskussion, om et vesteuropæisk forsvar skal lægges ved Rhinen eller, som det populært udtrykkes, ved Elben — d. v. s. „østover“ —, naturligt i selve starten har været det centrale punkt i forbindelse med udformningen af planerne. Det er indlysende, at spørgsmålets afgørelse i høj grad hænger sammen med, hvor stærke styrker der vil være til rådighed for Vesteuropas forsvar. At man har besluttet sig til at stræbe i den af general Marshall antydede retning, kan vel umiddelbart ses af beslutningen om at søge Vesttyskland delvis genoprustet for at kunne levere bidrag til den fælles vesteuropæiske hær. Jeg kan endvidere i denne forbindelse erindre om vestmagternes erklæring om, at et angreb på Vesttyskland ville være at betragte som et angreb på dem selv. Dette var yderligere en understregning af, at et eventuelt forsøg på at gentage manøvre fra Korea i Tyskland ville betyde et uhelbredeligt brud på verdensfreden.

Jeg må måske i samme forbindelse minde om en udtalelse, som formanden for Atlantpagtens militærkomité, den amerikanske overgeneral Bradley, fornylig har fremsat. Generalen siger bl. a.:

„Vi håber, at et fyldestgørende forsvar vil hindre enhver aggression i fremtiden, men vi vil ikke tillade en fjende at erobre

Vesteuropa, så at vi på ny skal stå overfor at måtte befri vore venner.“

Hvis det lykkes at lægge forsvaret frem mod øst, hvorved bl. a. Nordtyskland vil blive inddraget i det forsvarede område, ses det ganske umiddelbart, at man herved opnår dækning af den jyske halvø, hvilket vil være af vital betydning for forsvaret af Danmark. Landforsvaret af Jylland vil herved kunne lægges frem til den fælles front i Tyskland, hvorved det naturligvis vil vinde overordentligt i styrke. Denne strategi indebærer endvidere den meget betydelige fordel for forsvaret af Danmark, at man ikke på forhånd overlader en eventuel fjende kyststrækninger i den vestlige del af Østersøen, hvorfra angreb kan føres frem mod de danske øer og bæltterne, ligesom en eventuel fjende ikke vil kunne placere luftbaser tæt syd for den danske grænse.

Man vil af disse betragtninger se, at Jyllands forsvar er intimt forbundet med Nordtysklands forsvar. Denne hovedbetragtning vil kunne få væsentlig betydning for placeringen af de danske styrker ud fra hensynet til den større strategi. Men naturligvis er det indlysende, at Jylland også vil kunne angribes fra søen eller luften, hvorfor der må sikres rimelige styrker til forsvar af den jyske halvø overfor mulige invasionsforetagender ad sø- eller luftvejen. På samme måde må naturligvis de til øernes forsvar afsatte styrker forblive på de danske øer.

Det er ud fra sådanne betragtninger, at regeringen har givet tilsagn om at tildele general Eisenhower det danske kommando i Tyskland — efter de fornødne forhandlinger med Storbritannien —, idet dette kontingent skønnes at være, hvad vi på nuværende tidspunkt ud fra rent tekniske forudsætninger vil kunne præstere. Denne beslutning anmoder regeringen i dag om godkendelse af. Regeringen vil have sin opmærksomhed henledt på, om det af tekniske hensyn måtte være muligt på et eller andet tidspunkt eventuelt at forøge størrelsen af det kontingent, der på denne måde kan stilles til rådighed for den øverstkommanderende i Europa.

Det er med rette gjort gældende, at enhver vestallieret soldat bidrager til Danmarks forsvar, uanset hvor han er placeret. Hvad angår placeringen af et dansk kontingent til Europahæren, det være sig i fred eller krig, ligger det imidlertid af psykologiske grunde lige for, at regeringen må betinge sig disse styrker opstillet i eller i hvert